

M.A. Sem-3 Examination

501

Philosophy

August 2021

Time : 2-00 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : (૧) પ્રશ્ન ક્રમાંક ૧ થી ૮ માંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક પ્રશ્નના ૧૪ ગુણ છે.
(૨) પ્રશ્ન ક્રમાંક ૯ ફરજિયાત છે. તેના ૮ ગુણ છે.

૧. ન્યાય દર્શને સ્વીકારેલા સોળ પદાર્થોનો પરિચય આપો.
૨. કર્મ (ગતિ)ની લાક્ષણિકતા જણાવી, તેના પ્રકારો સમજાવો.
૩. વૈશેષિકોનો જગત અંગેનો ખ્યાલ સમજાવો.
૪. નૈયાયિકોનો ઈશ્વર અંગેનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
૫. શંકરાચાર્યનો બ્રહ્મ અંગેનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
૬. રામાનુજાચાર્યનો જગત અંગેનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
૭. વિવર્તવાદની સમજૂતી આપો.
૮. પ્રતીત્યસમુત્પાદવાદની સમજૂતી આપો.
૯. નીચેના પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો :

૧. પ્રચિતિ એટલે શું ?
૨. વૈશેષિકો કયા પદાર્થો સ્વીકારે છે ?
૩. ધ્વંસાભાવ એટલે શું ?
૪. અત્યંતાભાવ એટલે શું ?
૫. વૈશેષિક દર્શનના પ્રણેતા કોણ છે ?
૬. અધ્યાસ એટલે શું ?
૭. બ્રહ્મ કયા ભેદોથી રહિત છે ?
૮. શંકરાચાર્યનો કાર્યકારણ સિદ્ધાંત કયો છે ?

PTO

N 41 - 2
English Version

Instruction : (1) Write answers of any Three from question no. 1 to 8.

Each question carries 14 marks.

(2) Question 9 is compulsory. It carries 8 marks.

1. Give introduction to sixteen physical substances accepted by Nyayadarshana.
2. Give definition of Karma (Motion) and explain its types.
3. Explain the concept of world according to Vaisheshika.
4. Clarify the concept of God according to Naiyayika.
5. Clarify the concept of Brahman according to Shankaracharya.
6. Clarify the concept of world according to Ramanujacharya.
7. Give explanation of Vivartavada.
8. Give explanation of Pratityasamutpadavada.

9. Write answers in one or two sentences of Any Four from the following questions :

1. What is Pramiti ?
 2. Which substances are accepted by Vaisheshika ?
 3. What is Dhvansabhava ?
 4. What is Atyantabhava ?
 5. Who is the pioneer of Vaisheshika Philosophy ?
 6. What is Adhyasa ?
 7. Brahman is devoid of which differentia ?
 8. Which is the causal principle of Shankaracharya ?
-